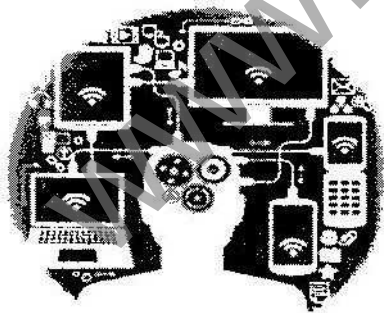

بسم الله الرحمن الرحيم

مسابقات تکنولوژی آموزشی

ممتاز صوری

مریم قادری

رحمت الخوارزمی رحیم آبادی

میراثنامه
عنوان و نام پدیدآور : میراثنامه
مشخصات نشر : تهران : پرورش ذهن فرزان، ۱۳۹۴ .
مشخصات ظاهری : ۱۰۸ ص. : مصور، نمودار.
شابک : 978-600-95284-8-6
وضعیت فهرست نویسی : فایک مختصر
پادداشت : فهرستبوسی کامل این اثر در نشانی: <http://ppac.nli.ir> قابل دسترسی است.
شناسه افزوده : قادری، مریم، ۱۳۳۹-
شناسه افزوده : خوارزمی رحیم آبادی، رحمت اله، ۱۳۵۲-
شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۲۶۵۶

انتشارات پرورش ذهن فرزان، Info@pzf.ir

مبانی تکنولوژی آموزشی

پدید آورندگان : مهناز صبوری، مریم قادری،

رحمت اله خوارزمی رحیم آبادی

ویراستار علمی : صدیقه رضایی

نوبت چاپ : چاپ اول

تاریخ چاپ : اردیبهشت ۹۴

شمارگان : ۱۰۰۰ جلد

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۲۸۴-۸-۶

قیمت : ۱۴۰۰۰۰ ریال

نشانی ناشر : بزرگراه رسالت، بین بنی هاشم و

استاد حسن بنا جنوبی، پلاک ۱۱۵۲- واحد ۳

تلفن : ۲۲۳۰۲۰۹۲ دورنگار: ۲۲۳۰۲۰۹۵

فهرست

۳	مقدمه
۴	انفجار جمعیت
۴	انفجار دانش
۶	انفجار ارزش ها
۶	تکنولوژی آموزشی
۱۳	ضرورت اهداف و تکنولوژی آموزشی
۱۷	مواد و وسایل آموزشی
۲۴	تقسیم بندی مواد و وسایل آموزشی
۲۵	روش کلی استفاده از وسایل آموزشی
۲۷	خلاصه
۲۹	تاریخچه تکنولوژی آموزشی
۳۰	مرحله اول-ابزار و وسایل
۳۱	مرحله دوم-مواد آموزشی
۳۲	مرحله سوم-نظام های درسی
۳۳	مرحله چهارم-نظام های آموزشی
۳۴	مرحله پنجم-نظام های اجتماعی
۳۶	تکنولوژی آموزشی ایران
۴۲	خلاصه
۴۳	تکنولوژی آموزشی-تعریف
۴۶	سیستم
۵۲	آموزش
۵۳	یادگیری
۵۴	ارتباط آموزش
۵۵	ارتباط چیست؟

۵۶		انواع ارتباط
۵۷		ارتباط موثر چیست؟
۵۷		اجزای فرآیند ارتباط
۵۸		یک مدل کامل ارتباط
۶۳		خصوصیات و ویژگی های فرستنده و گیرنده پیام
۶۵		طراحی منظم آموزشی
۶۵		مدل منظم آموزشی
۶۸		هدف کلی
۶۸		هدف های رفتاری
۶۸		تعیین هدف های کلی
۷۲		خلاصه
۷۶		نمونه مراحل اجرای تدریس
۷۸		ارزشیابی
۷۸		تنظیم زمان و فضا
۸۵		خلاصه
۸۶		رسانه ها
۸۶		طبقه بندی رسانه ها
۸۷		انتخاب رسانه ها
۹۷		فهرست منابع

آموزش و پرورش به عنوان یکی از نهادهای اجتماعی خود نیز تحت تأثیر تغییر و تحولات تکنولوژیکی و اجتماعی بوده و هست. این تغییر و تحولات پیوسته مسائل و مشکلات تازه ای را در عرصه ی زندگی مطرح کرده و بشر را جهت مقابله با آن به تکاپو واداشته است. در دنیای امروز داشتن مسئله جزئی از زندگی فردی و اجتماعی انسان ها محسوب می شود و مسائل گوناگون با ابعاد و ماهیت متفاوت انسان را از بدو تولد تا آخرین لحظات حیات همراهی می کنند.

با انواع مسائل و مشکلات جدید بار سنگین نظام های آموزشی، به خصوص در جوامع صنعتی و پیشرفته، سنگین تر شده و بحران های جهانی چون انفجار جمعیت، انفجار دانش، انفجار ارزش ها و مسائل و مشکلات تازه و جدیدی را بر خیل مسائل و مشکلات موجود افزوده اند. پیشرفت های انسان در علوم، به خصوص علوم انسانی مانند روان شناسی و تعلیم و تربیت، نقاط ضعف و کمبودهای آموزشی را بیش تر برملا کرده و راه را برای ایجاد تغییرات سودمند جدید و لازم باز کرده اند.

پرونده بحران های مهم جهانی را که برنظام های آموزشی جوامع امروزی، به خصوص جوامع در حال رشد، اثرات بارزی دارند بدین شرح بیان می دارد :

الف) بحران انفجار جمعیت^۱

ب) بحران انفجار دانش^۲

ج) بحران انفجار ارزش ها^۳

^۱ . population explosion

^۲ . knowledge explosion

^۳ . value explosion

نکته ی بسیار جالب و اندیشه آفرین این است که با وجود همه مشکلات، مسائل و محدودیت هایی که در بیش تر نظام های آموزشی جهان مشاهده می شود، بسیاری از اندیشمندان و دانشمندان بر این عقیده استوارند که مهم ترین و بنیادی ترین راه مقابله با مشکلات فردی و اجتماعی در تعلیم و تربیت صحیح و اصیل نهفته است.

انفجار جمعیت

به رغم کاربرد راه حل ها و تدابیری چون تنظیم خانواده و کنترل موالید باز هم مشکل ازدیاد جمعیت به عنوان یکی از معضلات اساسی جامعه ی بشری مطرح است.

یکی از مشکلات عمده ی ازدیاد جمعیت در اغلب کشورها ازدیاد غیر منتظره جمعیت مدرسه رو هاست که خود مسائل و مشکلات جدیدی را در پی دارد که مشکل کمبود معلم، کمبود کلاس، ساختمان، تجهیزات و مواد آموزشی، کمبود منابع مالی، نارسایی های اداری، مقررات آموزشی، احتیاج به تدارک و کاربرد صحیح وسایل جدید و متنوع کمک آموزشی از آن جمله اند.

انفجار دانش

بر اثر ترقیات و پیشرفت های صحیح و غیر قابل انتظاری که در بیش تر قلمروهای دانش، به خصوص در زمینه صنایع، طی چند قرن اخیر نصیب انسان شده است، حجم اطلاعات و دانسته های بشر امروزی به خصوص در زمینه ی علوم و صنایع به طور سرسام آوری افزایش یافته و آن چنان در حال تغییر و تحول و افزایش است که انسان ها هنوز قادر به طبقه بندی کردن انباشتن دقیق و منظم آن ها نشده اند. رقابت های سیاسی و اقتصادی کشورهای پیشرفته بر سرعت این پیشرفت ها هر لحظه می افزاید و این سؤال مطرح می شود که چگونه می توان این انباشته ی بی کران دانش را که بر حجم آن هر لحظه افزوده می شود و ماهیت آن

در حال تغییر و تحول است به صورت اصولی جمع آوری و طبقه بندی کرد و از همه مهم تر، آن را به نحو مطلوبی به انسان ها آموخت ؟

دانش اپیستولوژی بدین مهم توجه کرده است. اپیستولوژی علمی است که درباره ی ماهیت دانش بشری و چگونگی فراگیری آن توسط انسان بررسی و مطالعه می کند.

در جهت حل مشکل فوق الذکر پیشنهاد شده است به جای انباشتن مغزها از مطالب خشک و حفظی به ارکان اساسی تعلیم و تربیت اصیل توجه شود که عبارتند از :

۱. آموختن مهارت کاربردی فنی و حرفه ای

۲. آموختن نگرش های مطلوب علمی و انسانی

۳. آموختن مفاهیم و اصول به جای مطالب و حقایق خشک کتابی

انفجار دانش صنعتی شدن جوامع را در پی داشته که خود باعث بروز مسائل و مشکلات جدیدی شده است. تراکم بی تناسب جمعیت، آلودگی محیط زیست، از بین رفتن روابط انسانی و عاطفی، احساس بی هویتی و عدم شناخت از خود، نزول ارزش های معنوی، مادی گرایی و بی ایمانی، عدم توجه به ارزش های اخلاقی، افزایش جرایم و اعتیاد و دیگر نابسامانی ها از آن جمله اند.

باید اشاره کرد که آموزش و پرورش اصیل و بنیادی در راه پیشگیری از وقوع یا گسترش این نوع مسائل باری سنگین بر دوش دارد و نقشی حیاتی بازی می کند. صنعتی شدن پدیده ای است غیر قابل اجتناب و چنانچه حساب شده عمل شود می تواند فاقد معایب مذکور باشد و این امر به عهده ی آموزش و پرورش است.